

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот №1 від 15.09.2023 р.

**СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
СИЛАБУС
2023/ 2024 навч. рік**

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– другий (магістр)
Цикл підготовки	– професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 3
Семестр	– 2
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=11087

Лектор курсу – Стешенко Олена Дамирівна (канд. економ. наук, доцент)

Профайл викладача – <https://kart.edu.ua/staff/steshenko-od>

Контакти викладача (e-mail) – steshenkoed@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua>

Метою курсу є формування у здобувачів освіти знань з підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави.

Предметом вивчення є відносини, що виникають у процесі управління формуванням, розподілом та використанням фондів страхових компаній при наданні страхових послуг.

Основні завдання курсу: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців з питань управління страховою компанією; надання страхових послуг; оцінювання ризиків; урегулювання страхових претензій.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності у здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності страхових компаній.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері страхування.

програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Страховий менеджмент – навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій економічного обґрунтування й прийняття управлінських рішень у діяльності страхової компанії. Курс дуже широкий і вартий уваги. Адже для того, щоб визначити надійність страхової компанії, потрібно детально вивчити її фінансові показники (розмір статутного фонду, обсяг страхових резервів, рівень виплат тощо), походження і «родовід», відгуки про роботу компанії і багато іншого. Діяльність страхових компаній має свою специфіку організації та управління, зокрема щодо виконання вимог до забезпечення платоспроможності, формування страхових резервів. Перманентні зміни економічних умов та вимог законодавства, політична нестабільність вимагає від майбутніх менеджерів страхових компаній здатності швидко орієнтуватись у мінливому середовищі, адекватно реагувати на виникаючі проблеми та приймати ефективні рішення.

Методи навчання

Тематичні лекції з використанням мультимедійних технологій; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; «кейс-метод», самовивчення окремих питань курсу на рекомендованій навчально-методичній літературі, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації.

Теми курсу

Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту.

Необхідність і сутність страхового менеджменту. Цілі і завдання страхового менеджменту.

Тема 2. Планування страхової діяльності.

Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи. Принципи планування в менеджменті страхової діяльності. Основи бізнес-планування страхової діяльності. Структура бізнес-плану страховика.

Тема 3. Організація страхової діяльності.

Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Процес створення страхової компанії. Вимоги до реорганізації та

ліквідації страховика. Основні типи організаційних структур управління страхової компанії, їх переваги та недоліки.

Тема 4. Управління персоналом страхової організації.

Кадрове забезпечення страхової компанії. Класифікація персоналу страхової компанії. Поняття ефективного управління в страхових компаніях.

Тема 5. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту.

Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи й етапи комунікаційного процесу. Класифікація комунікацій та інформації. Основні елементи комунікаційного процесу.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю страхової організації.

Сутність та складові страхового маркетингу. Страховий продукт як основний елемент маркетингового комплексу. Завдання та функції служби маркетингу страхової компанії.

Тема 7. Фінансовий менеджмент у страхових організаціях

Сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії. Управління платоспроможністю страховика, формуванням та використанням прибутку.

Тема 8. Менеджмент ризиків страхової діяльності

Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності. Організаційно-технічні та фінансово-договірні способи управління ризиками. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.

Тема 9. Урегулювання страхових претензій.

Служба урегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії. Спеціальні види урегулювання страхових претензій.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету <https://kart.edu.ua/> включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний портал бібліотеки УкрДУЗТ)
- 2 <https://www.rada.gov.ua/> (Офіційний портал Верховної Ради України)
- 3 <https://www.mof.gov.ua/> (Міністерство фінансів України);
- 4 <http://forsnsurer.com> (Страховання в Україні);
- 6 <http://mtsbu.ua> (МТСБУ)
- 7 <http://uainsur.com/> (Ліга страхових організацій України)

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі [finance.ua](https://forum.finance.ua) <https://forum.finance.ua/> у розділі страхування.

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів у страхових і перестрахових

організаціях, андерайтерів, актуаріїв, фінансових аналітиків, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, науковців.

Форми і методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: виконання практичних завдань (усне і письмове опитування), виконання завдань з використанням «кейс-методу», відповіді на тестові завдання за темами курсу, тестовий модульний контроль, екзамен.

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль	
до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль		Мах кількість балів	
Виконання практичних завдань (усне і письмове опитування)		20	
Виконання завдань з використанням «кейс-методу»		20	
Тестові завдання за темами курсу		20	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	< 35	F

Академічна доброчесність

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.